شاهد دوم؛ صوم روز عرفه امام ع در موقف

(21:10)

آن محمل چیست؟ محتملاتی است. در این روایت امام علیه‌السلام ابتدا به ساکن نفرموده اند «اتخوف». او می‌گوید گفتم: روز عرفه معادل یک سال است، حضرت فرمودند: نه این خبرها نیست. وقتی می‌خواهند از ابهت حرف اوبکاهند، وجوهی را ذکر می‌کنند که این ابهت حرف او را پایین بیاورد. در این مقام هستند. ولذا دو دلیل می‌آورند که این دو دلیل به‌عنوان قرینه داخلیهٔ متهافت است. ولی برای مقصود امام علیه‌السلام مشکلی ندارد. چرا؟ چون حضرت می‌فرمایند «اتخوف و اتخوف». می‌ترسم ضعف پیدا کنم؛ روز عرفه است و باید دعا بخوانم. بعد هم می‌گویند می‌ترسم روز اضحی باشد که روز صوم نیست. خب این دو خوف که ضد هم هستند. اگر می‌ترسم ضعف پیدا کنم خوف به ضعف یعنی عرفه است. عرفه روز دعا است. خوف آن طرفش، خوف روز اضحی است. اگر روز اضحی باشد که روز دعا نیست! یعنی خود نفس «اتخوف»ها ثبوتا مقابل هم هستند ولی برای مقصود امام علیه‌السلام مشکلی ندارد. چون امام می‌خواهند از حرف او که می‌گوید یک سال روزه است، کم کنند.

لذا در اینجا چند محتمل هست. یکی از آنها که بیشتر به ذهنم می‌آید، این است؛ البته با فرض اینکه شخص امام علیه‌السلام که اطلاع دارند. سید بن طاووس بود که می‌گفت: من اول ماه را خبر دارم. خب امام معصوم که بالاتر هستند؛ حضرت فرمودند «اعلم انه اول الشهر». در دو-سه روایت بود. بنابراین «اتخوف» در اینجا چطور معنا می‌شود؟ شاید موی‌دی برای آن حرفها باشد؛ یک جواب این‌است: در همین باب روایت سوم این است:

> **عن سليمان الجعفري قال: سمعت أبا الحسن عليه السلام يقول: كان أبي يصوم يوم عرفة في اليوم الحار في الموقف، ويأمر بظل مرتفع فيضرب له فيغتسل مما يبلغ منه (من) الحر[1].**

سلیمان جعفری از امام کاظم علیه‌السلام نقل می‌کند: «كان أبي يصوم يوم عرفة في اليوم الحار»؛ با اینکه هوا بسیار گرم بود،

پدر من امام صادق علیه‌السلام روز عرفه را روزه می‌گرفتند. اما «في الموقف»؛ چون در موقف بودند روزه را می‌گرفتند. «اتخوف» می‌آید یا نمی‌آید؟ «اتخوف» اگر ثبوتی باشد، اینجا هم می‌آید. خب مرحوم صاحب وسائل و صدوق فرموده‌اند شاید اول ماه اختلاف شده بود. البته این دارد به روایت اضافه می‌شود. روایت که این نیست. او فقط گفت صوم عرفه است، امام علیه‌السلام فقط فرمودند «اتخوف». نگفتند اگر اول ماه اختلاف شده باشد «اتخوف». اگر نشده باشد بله.

بازبینی #1
ایجاد شده 5 فوریه 2026 12:37:07 توسط ... .
به روزرسانی شده 5 فوریه 2026 12:38:57 توسط ... .